

Excelentní restart

REPRODUKTOROVÉ SOUSTAVY XAVIAN VIRTUOSA ANNIVERSARIO od 330 000 Kč

Na milá překvapení má tuzemská společnost Xavian Electronics skoro patent, ale v případě nových třípásmových podlahovek Virtuosa Anniversario, kterými konstruktér a designér Roberto Barletta revitalizoval řadu XN, je na místě hovořit spíše o audiofilském vytržení.

První reprosoustavy z řady XN vrací pamětníky do druhé poloviny devadesátých let, kdy produkce mladé značky začala získávat renomé. Třípásmové, dnes už ikonické sloupky Virtuosa (S&V 5/14) naopak patřily mezi poslední přírůstky řady, než z katalogu na osm let úplně vymizela. Jubilejní edice připomíná své předchůdkyně víceméně jen provedením ozvučnic, ať už jde o výrazně zakloněná čela, která soustavám vyrovnávají akustickou osu, nebo jejich sražené hrany, ustupující kolem středotónových měničů a tweeteru efektnímu vybrání. Pro osazení Roberto Barletta zvolil dánské měniče Scan-Speak z nové referenční série Ellipticor, jež na špičce vystřídala řadu Illuminator (mimo chodem, jde o jedny z prvních reprosoustav vůbec, které tyto špičkové reproduktory využívají ve všech pásmech). Jejich parametry následně umožnily radikálně zjednodušit elektrické výhybky. Výslednou synergii vytvářejí jak moderní hi-tech měniče, tak erudice Roberta Barletty, který zde originálně uchopil některá

už pozapomenutá konstrukční řešení. Vlakovými loděmi celého katalogu nadále zůstávají velké třípásmovky Prometeo z řady Epica (S&V 11/19), ale sloupky Virtuosa Anniversario je dost možná předčí skutečně ojedinělým poměrem cena/výkon (jen všech šest měničů bychom samostatně pořídili za více než jednu třetinu z jejich koncové ceny). O výjimečnosti soustav, které konstruktér jako v začátcích osobně kompletuje (!), svědčí limitovaná edice, čítající pouhých padesát párů. Standardně lze vybírat ze dvou dýhovaných provedení (ořech, dýha), za klavírní lak (černý, bílý) je třeba připlatit 30 000 Kč. Magneticky aretované ochranné rámečky potažené černou průzvučnou tkaninou jsou volitelným příslušenstvím (stojí 14 990 Kč).

Všudypřítomné elipsy

Stěny akusticky netečných ozvučnic tvoří MDF desky o tloušťce 25 mm, ze kterých jsou vyrobené i vnitřní otevřené přepážky (čtyři horizontální, jedna vertikální) i akustické

Na čem se testovalo

Test se uskutečnil v poslechové místnosti společnosti Xavian v Hostivici u Prahy, kde soustavy na sestavu doplnily integrovaný zesilovač Norma Revo IPA-140 a streamer EverSolo DMP-A6. Kabely byly značky Xavian, signálové Aulos a reproduktorové Mondiale II. Jako testovací jsem vybral z vyššího tarifu síťové služby Tidal HiFi Plus skladby z alb Buena Vista Social Club (World Circuit, 1997), Jack DeJohnette, Larry Grenadier, John Medeski, John Scofield: Hudson (Motéma Music, 2017), Garbage: Beautiful Garbage (Mushroom, 2001), Georg Friedrich Händel: Messiah / La Capella Reial de Catalunya, Le Concert des Nations, dir. Jordi Savall (Alia Vox, 2019), PJ Harvey: To Bring You My Love (Island, 1995), Magdalena Kožená: Il giardino dei sospiri / Collegium 1704, dir. Václav Luks (Pentatone, 2019), Propellerheads: Decksandrumsandrockandroll (Wall Of Sound, 1998), Tiburtina Ensemble & David Dorůžka Trio: Apokalypsis (Animal Music, 2013), Tomahawk: Tonic Immobility (Ipecac, 2020), Rob Wasserman: Trios (GRP, 1994) a Yo-Yo Ma: Simply Baroque: The Amsterdam Baroque Orchestra, dir. Ton Koopman (Sony Classical, 1999).

Netopýří ucho

Na úvod hodnocení budu výjimečně osobní. V této cenové kategorii si za ty roky, které se věnuji testování, nevybavuji jiné highendové reprosoustavy, jejichž zvuk by mě tak oslovil. Jubilejní Virtuosa mají dar zprostředkovat přímý kontakt s hudbou. Podmínkou je pouze výběr kvalitní nahrávky, u níž vystoupí dříve neslýchané detaily, ale u technicky slabé nevyšlepnou jediný tón. Spojitý komplexní zvuk je transparentní, mimořádně vyvážený. Tónální neutralita odhalí vybarvení každého nástroje či vokálního témbu. Široká hudební scéna překvapí svou hloubkou, lokalizace jednotlivých nástrojů je neomylná. Zvláštní kapitolu představuje dynamika, soustavy hrají s lehkostí i v případech, kdy je zesilovač zásobuje členitými nahrávkami. Basy si vždy uchovávají tělo, energii, která hudbě propůjčuje tah. Jednotlivá pásma nemá smysl kádrovat, celkový projev je organický. Není od věci zmínit, že soustavy hrají hezky i potichu, což není určité samozřejmé. -pv-

komory měničů středovýškové sekce, jež celou konstrukci dále zpevňují. Kabinety se zkosenými čelními stěnami se pravoúhlé geometrii vymykají, což „rozlaďuje“ podmínky pro vznik vnitřního stojatého vlnění, ale vnitřní komory ozvučnic jsou zatlumené ovčím roumem, filcem i bitumenovými deskami. Oproti původním Virtuosám k ozvučnicím přibýly ještě robustní základy, jež soustavám vylepšují stabilitu (přesahují půdorys po obvodu o cca 30 mm); ty jsou na dolních stěnách v rozích

opatřené kovovými lůžky se závitem M8 s antivibračními nožkami norské společnosti Soundcare.

Měníče Scan-Speak ze zmíněné série Ellipticor spojuje nevídaný eliptický tvar kmitací cívek, které v kombinaci s magnetickými systémy AirCirc s dílčími neodymovými magnety zajišťují velice nízké zkreslení, vysokou citlivost a mimořádně rychlou odezvu na přechodové jevy. Tweeter disponuje eliptickou kalotou z ručně impregnovaného hedvábí (hlavní osa měří 34 mm), kterou s ohledem na maximální kontrolu pohání deset malých neodymových magnetů, uspořádaných do kruhu. Středotónový měnič (ø 180 mm) má membránu s křivočarým profilem, u níž vypouklá eliptická prachovka tvoří její integrální součást, což zvyšuje její celkovou tuhost. Membránu, kterou s tuhým litinovým košem se šesti štíhlými žebry spojuje pryžový závěs, pohání opět magnetický systém AirCirc, vybavený tentokrát šesti většími neodymovými magnety. Největší woofer (ø 222 mm) se od středotónového měniče liší navenek pouze velikostí. Křivočaré membrány jsou lisované z celulózy a v místech, kde se lepí k pryžovému závěsu, je dodatečně ručně nanosená vrstva impregnantu, která linearizuje průběh kmitočtů ve středním pásmu. Novum oproti starším Virtuosám představuje vyústění bassreflexu na čelních stěnách. Trubice bassreflexových rezonátorů mají eliptický tvar, jehož orientace se shoduje s prachovkami a kalotami měničů: jedná se o originální designový prvek, který nezapře smysl značky Xavian pro každý detail. Dodejme, že měniče jsou u každého páru ručně párované v toleranci $\pm 0,5$ dB, což zaručuje dokonalý souběh obou kanálů.

V jednoduchosti je síla

Elektrické výhybky pracují s dělicími kmitočty 300 Hz a 2,5 kHz, ovšem opravdu solitérní je jejich konstrukce. Jejich zapojení u každé soustavy zahrnuje pouhých pět součástí, jež dodává dánská společnost Jantzen Audio. Na kondenzátory zde vůbec nenarazíme. Tři cívky, které jsou s ohledem na minimální odpor navinuté silnou měděnou páskou (ta ve výškové sekci navíc užívá kvůli maximální odolnosti vůči vibracím jako izolant papír a vosk), doplňují dva odpory, z nichž jeden s jednocentní tolerancí je instalovaný na hliníkovém chladiči. Interference mezi cívkami vylučují velké rozestupy. Odpadají také problematické desky plošných spojů, všechny součástky jsou propájené metodou D2D v připojovacích bodech. Originální řešení umožnily výtečné parametry měničů Scan-Speak, které Roberto Barletta pečlivě „sesadil“ z hlediska jejich pracovních charakteristik a přirozeného útlumu. Propojení se zesilovačem zajišťují dva páry robustních pozlacených terminálů Xavian, jež akceptují reproduktorové kabely s libovolným zakončením a umožňují bi-wiring nebo bi-amping.

Uváděný kmitočtový rozsah 37 až 20 000 Hz odpovídá úzkému tolerančnímu pásmu (-3 dB v referenční ose), takže o basy z obou nehlubších oktáv nebudou mít stále ještě relativně kompaktní sloupky, které nám v poslechové místnosti „nepřerůstají přes hlavu“, určité nouzi. Při jmenovité impedanci 4 Ω vykazují

nadprůměrnou charakteristickou citlivost 92 dB (2,83 V/1 m), takže minimální doporučený výkon 10 W na jeden kanál není žádnou utopií. Každý zesilovač zcela určitě ocení, že průběh impedance je víceméně lineární a má čistě odporový charakter. Impedance také roste s kmitočtem, což vylučuje její minimum v pásmu vysokých tónů, na což jsou zesilovače všeobecně choulstivé.

Pavel Víšek

PARAMETRY

typ	3p., s bassreflexem
kmitočtový rozsah	37–20 000 Hz (-3 dB v ref. ose)
jmen. impedance	4 Ω
char. citlivost	92 dB (2,83 V/1 m)
dělicí kmitočty	300 Hz, 2,5 kHz
dop. výkon zesilovače	10–200 W/kanál (4 Ω)
rozměry (š × v × h)	34 × 108,8 × 51 cm (včetně základny)
hmotnost	51 kg/ks
web	xavian.cz

HODNOCENÍ

- + neobyčejný zvuk; tuhé ozvučnice; špičkové měniče; jednoduché elektrické výhybky; nadprůměrná citlivost
- za ty peníze opravdu nic

zvuk	provedení
██████████	██████████
STEREO VERDIKT vynikající ██████████	